

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félre 5 ft 50 kr. évfolyamra 3 ft, egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön kúldésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félre 80 kr., évfolyamra 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. blyedjű. — Hirdetéseket felvételre: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosso off. Zeitungs-Agent.

Nyitlteri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetések a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Az „ifju százok“ a leplet szellőztetik.

— Az ó-százok vadakkal halmozzák el az ifjakat nem is gondolva azon régi és gyakorlati figyelmeztetésre: nem jó kövel dobálodni annak, kinek háza üvegéből van: következtetéssel vádolják az „ifju százok“-at, pedig ezek néhány adattal könnyedén beletereik ökegyelmőkét a másnak ássott verembe.

Legelőbb is elmondja egy ifju száz „Tények“ czim alatt, hogy a Királyföldön a suo tempore Bécsből leküldött 40.000 frt csinált volt olyan jó kedvet a Reichsrathba menetelre; hogy épen ebben a Schmerling-aerában telegrafrozta volt egyik jeles ó-száz Dr. Mühl-feldek: „ujjongva sietünk a házba (a schottentori-ba) a mi elvtársaink körébe“ — mire még a bécsi német tudós is így nyilatkozott a Reichsrath társalgó körében: „bámulatos, milyen könnyen feladják ezek a százok az ő régi alkotmányos jogait, a nélkül, hogy tudnák valjón kapnak-e itt valami jobbat.“ Idézi továbbá az ifju száz Schmidt Konrád szavait, melyekkel magát a jogeljárás lovagjai közé toltta fel, s hogy a schleswig-holsteini ügyben oly módon nyilatkozott volt a Reichsrathban, hogy e miatt hagyták cserben még a liberális német követeket is a száz érdekeit; e második nagy ó-száz mellé állítja a „Sieb. Blätt.“ vezércikkirója a harmadikat is, ki mint száz professor egy nagy kir. jogakadémianál mondá ki: nincs „magyar kérdés“ — — stb.

Az ifju száz ujjal mutat ezeket az ó-száz nagyságokra s érinti még azok egyéb mulasztásait is, végül hangsúlyozza, hogy ott voltak az unió-országgyűlésen, még is annak folyományai ellen ágaskodnak — hogy akkor, midőn önálló királyságok is mondanak le (Bajorhon stb.) souverain jogokról az állam-szövetkezés javára, ezek Magyarország egységével szemben még mindig „a korszellem által szétéptelt kiváltság-levelek“-be fogodzkodnak. Az ifju száz azt a tanácsot adja ezeknek az ó-száz notabilitásoknak: ám vonuljanak a német nemzetiség jobban biztosítása tárgyá alá — a magyar királyságon át — a bécsi kormány, Erdély ez örökös mostohájának szárnyai alá — mi az ujkor emberei egyhangulag kiáltjuk: a drága hazával tartunk, s ehez ragaszkodunk teljes szívünkkel.

Pest, február 8.

(K.) Már régen akartam azon tárgyról írni, melyről ma elmondandom igénytelen nézetemet, de nem volt alkalom, és — miként mondani szokás — hajánál fogva vonakodtam azt előrántani, azonban legközelebb, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium budgetjét tárgyalta a képviselőház, s az akkor lefolyt vita tért nyit nekem is, hogy véleményemet ne rejtssem tovább véka alá.

Szóba jöttek a gazdasági tanintézetek, és egy Királyhágón tuli képviselő által különösen hangsúlyoztatott, mikép azok száma — a szükséglethez képest — általánvéve nagyon csekély, s mintegy szemrehányásul a kormány ellen felhozatták, hogy

TÁRCZA.

Könyvismertetés.

Channing Elleri Vilmos válogatott művei. Angolból fordítják és kiadják az unitárius tanárok. 1 kötet. Társadalmi tárgyak. Ára 1 frt. 20 kr.

Elovtastam és helyenként többször elolvastam az első értekezést az önművelésről. — Oly gazdag az eszmékben, oly meggyőző az igazságokban, oly elragadó a kifejezésekben, hogy az olvasó lelke újra meg újra vágyik utána. Channing ez értekezését a munkás osztály előtt tartá, mert óhajtottam — ugymond — kifejezést adni lekötelő érzelmeimnek azok iránt, kiknek szorgalmától és ügyességétől nyerem az életnek minden kényelmét.

Értekezésében előadja az önművelés eszméjét, aztán annak eszközeit, végül az ellenvetéseket.

Az önművelés először is erkölcsi — azaz rövidre vonva — minden emberben meg van a másokiránti kötelesség eszméje, egy benső szót arra hív fel, hogy tiszteljük és gyakoroljuk a részrehajlatlan igazságot és egyetemes jóakaratot. Ez eszmét, vagy tehetséget művelni kell. Az ember erkölcsi ereje nevedésének nincs semmi határa, ha híven akarja ápolni.

Az önművelés vallásos, azaz: van oly erőnk, mely nem állhat meg annál, a mit látunk és fogunk, a mely a végtelen, nem teremtett okot keresi és nem nyugszik, a mig föl nem emelkedik az örökkévaló, mindent magában foglaló szellemhez.

a fennálló tanintézetek organizatiója is rossz, példa gyanánt történvén hivatkozás a kolozs-monostori intézetre, melynek állítólagos sok hiánya felderítettett.

Én, a mily kimondhatlan örömmel szemlélttem eddig különböző tanintézetek szaporodását, e szaporodás láttára éppen oly aggodalom is lepett meg, mely nem alaptalan aggodalmat azon gondolat szülte, vajjon ha így haladunk, nem érünk-e el azon pöntig, melyen — reményeinkben csalódva — felkiálthatunk: „Filius ante patrem!“

A nemzeti művelődés előmozdítására, fejlesztésére nem elég csupán a sok tanintézet, s a sok tanító.

Még egy másik lényeges tényező kell, tudniillik: hogy tanintézetek számához aránylag bírjunk elegendő, alaposan képezett tanárral.

És bírnak-e a csak eddig is fennálló különböző tanintézetek számához képest elegendő tanárokkal?

Korántsem akarunk az e téren — magukat érvényesített — jeles erőknél derogálni, de bátran el merjük mondani, miszerint annyira alaposan képezett tanárral sincs, a hányra mostani tanintézetek számánál fogva szükségünk volna, nem hogy még újonnan alapítandó iskolákat bírnánk jeles erővel ellátni.

Ennek beismérése kétségtelenül szegénységi bizonyítvány ránk nézve, — de hát tagadjuk a valót, — ámsituk magunkat? Ne tegyük ezt, mert soha, semmisen boszulja meg magát a nemzetek életében annyira, mint az önámítás.

Ne szépsítük a dolgot, konstatáljuk a valót, bármily komor, szomorú legyen is az, — mert csak ha helyesen állapítottuk meg a diagnózist, gondoskodhatunk egyszerűen a gyökeres gyógy-módról is.

Ne legyünk hiúk, ne bízzuk el magunkat, ne lássunk mindent rózsaszínben, ne kezdjük a dolgot a „Z“-nél, hanem az „A“-nál, s legyünk erősen meggyőződve, hogy többre fogunk menni, mint mentünk eddig.

A czél elérésére nem elegendő csak betölteni a tanári székeket, hanem oly erővel kellene azokat betölteni, melyek megállják helyüket, mert a tanítvány nem a tanintézettől, hanem a tanártól tanul, és oly tanintézetek, melyek nincsenek jeles tanárokkal betölve, inkább ártanak az államnak, semhogy használnának, miután az ifjakból félig tanult embereket csinálnak, a mi pedig rosszabb, mintha semmit sem tanultak volna.

És miért ne vallanók be, hogy nem rendelkezünk elegendő számban tanárokkal?

1848 előtt, akkori nevelési rendszerünkél fogva — nem foglalkoztunk realis tudományokkal, s csak ugy elvétve emelkedett ki sorainkból egy-egy jeles tanár, — 48 után keveset gondolt velünk a bécsi kormány e tekintetben, hogy tanítson, különösen hogy saját hazánkfiak által tanítson, azóta

Ezt vallásos elvnek nevezzük, ezt kifejezni anyyi, mint önmagunkat nevelni.

Az önművelés értelmi, minek azonban kapcsolatban kell lenni az erkölccsel. A ki azt kívánja, hogy értelme tisztára és egészséges erőre nője ki magát, annak erkölcsi fejelemmel kell kezdenie. Az olvasás és tanulás nem elég a gondolkozási erőnek tökélyesítésére. Egy dolog mindenképpen szükséges: az önzetlenség, mely az erénynek lelke. Hogy igazságot szerezhessék, a mi az értelemnek főtárgya, keresnem kell azt önzetlennél. Itt van az értelmi haladásnak első és nagyszerű feltétele. Nem lehet el nem fogadnom az igazságot, bár miként hasson is reám. Követnem kell azt, bárhova vezet, bárminő érdekeimmel jó ellentétbe, bárminő üldözésnek vagy veszteségnek teszen ki, bármely társaságtól választ el, vagy bármely társasághoz köt. A léleknek ö tisztaságát, tisztaságát, a velünk született nagy értelmi erők elromlanak és félrevezetőnek; a genius vadon bolyong; „a bennünk levő világosság sötétséggé lesz.“

Az önművelés gyakorlati, azaz főczélja, hogy minket cselekvésre képesekké tegyen, szilárdakká céljainkban, s a mindennapi életben, különösen a váratlan események között, a nehézségek, a veszedelem és megpróbáltatások idejében termékenyekké tegyen a mentő eszközökre nézve.

Az önművelésnek ki kell terjednie a szépség érzetére. „Figyelemre méltó, — ugymond Channing — hogy a mindenségben végtelen készlet van erre nézve. Csak igen parányi része az a mindenségnek, a mit eledeleinkre és ruházatunkra vagy testünk kielégítésére fordítunk; ámde az egész mindenség felhasználhatjuk a szép érzetnek szolgálatára. A szépség egy mindent átható jelenlét. Mutatkozik a tavasz számtalan virágaiban,

pedig mióta ismét alkotmányos nemzet vagyunk, sokkal kevesebb idő folyt le, semhogy jeles tanárokat képezhetünk volna, mert az, hogy néha egy-egy — bármily szép reményekre jogosító — ifjut külföldre küldünk tapasztalás-szerzés végett, magában véve még nem elegendő, hogy késztül s az igényeknek megfelelő tanáraink legyenek.

Ismerjük el a szomorú valót, és ne tanintézetek szaporítására sűrűsítsük a kormányt, hanem arra, hogy mindenképpen praeparandiákat alapítson, azokban gyűjtse össze a létező legjelesebb tanári erőket, s az azokból kilépőket csak a legszigorubb vizsga után lassa el oklevéllel, és alkalmazza mint tanárokat.

Ismétlem, erre sűrűsítsük a kormányt, ha szükség volna a sürgetésre; de nincs, mert ismeri a valót, s éppen a praeparandiáknak minél nagyobb számmal elegendő felállításában keresi, és fogja is biztosan feltalálni a baj gyökeres orvoslását.

A Deák-kör részvétirata Eötvös József báró özvegyéhez.

Nagyméltósága báróné!

„Engedje meg nagyméltóságod, hogy elhunyt férjő ravalatánál annak kor- és kártársai, el- és nézetronkai megjelenhessünk, halvány kifejezést adni a mély bánatnak, melyben nagyméltóságoddal osztozunk, és ama részvétnél, mely e váratlan közös csapás érzetében minden hazafi szívet eltölti.

Vannak közöttünk, kik az elhunytal együtt léptek a polgári élet küzdelemre, egymást támogatva a munka nehézség sulya alatt, egymást vigasztalva az idők viszontagságai között; és kiknek e közös pálya közös bajai a benső barátság szálaival fűzték össze életüket; — és vannak, kiket korunknál fogva az idő később szolított a küzdők sorába, s kik a esalékony látkör ködében, az ismeretlen pálya tévútnál benné, az iróban, szónokban és államféruban keresték és találták fel a kalauzt, ki megjelölje az ösvényt, melyen honszeretet és férfias kitartás, remény és önbizalom hű társaként vezetnek a siker czielja felé.

Azokban tartozunk e csoportok bármelyikéhez, egyiránt dült kebellet álljuk körül a koporsót, mely szemfődele alá rejti a kialudt lángszét, melynek fénye még imént átvilágította a hazát, s a mivel emberiség tisztelőtél vitta ki számára, és hideg ölébe zárja a szívet, melynek heve csak nem régtette melegíté a lemondást, részvétre a közönyt, reményre a kétségbeesést.

E nagy csapás sajgó érzetében siratja egyik az elvesztett jó barátot, kesergi a másik a mindenkorra elhallgatott mestert, és gyászolja mindegyik, gyászoljuk mindnyájan az embert, a hazafit!

Midőn e szavainkkal nagyméltóságodhoz fordulunk, teszszük ezt, mert fájdalomink a forrás azonosságában testvéreké váltak.

És ha van valami vigasz abban, hogy e fájdalom kevésbé metsző, a szenvedett vesztés kevésbé sújtó, ha közös: akkor nagyméltóságod fájdalma találjon enyhülést a tudatban, hogy a vesztés, mely családját érte, az

egész haza vesztese, s hogy a gyász, melyet a halál nagyméltóságodra és családjára mért, az egész nemzet gyásza.

Gyászoló részvétünk eme kijelentésével mely tisztelttel vagyunk. (Következnek az aláírások.)

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten febr. 11. 11 óra 30 p. délelőt. Érkezett Kolozsvárra febr. 11. 12 ó. 45 p. d. u.

Vilmos császár, a porosz lapok újabb jelentései szerint, a fegyverszünet óta mérsékeltébb kezd lenni Franciaország iránti követelésiben.

Székely-Udvarhely, febr. 11. Török Albert jobboldali országgyűlési képviselővé választott.

Legújabb táviratok.

Páris, febr. 8. A kereskedelmi miniszter, Dorian által javaslatba hozott felmondása az Angliával fennálló kereskedelmi szerződésnek — a kormány részéről egyhangulag elfogadlatott.

München, febr. 8. A bajor hadseregnek e hó 19. leendő kiegészítése végett az összes pótlégénység és a lábbadozó mind Franciaországba küldetnek.

Wilhelmshöhe, febr. 8. Napoleon, a választások alkalmából kiáltványt adott ki a francziákhöz.

Szent-Pétervárra, febr. 8. Buchanan brit követ, szombaton hosszas szabadsággal elutazik innen. E körülményt is a békés alakulás jeléül tekintik.

Bordeaux, febr. 8. A „Villo de Paris“ nevű hajó nagy fegyver- és löszkereszlettel megrakva megérkezett.

Marseille, febr. 8. Gent préfect egy proclama-tiót bocsátott ki, melyben vonakodik elismerni a párisi capitulatót, s követeli, hogy Franciaország két államra szakadjon.

Bordeaux, febr. 8. A „Siècle“ kivételével az összes sajtó meg van elégedve Gambetta visszalépésével; a „Liberté“ és „Constitutionnel“ ezen visszalépésben a rend győzelmét ünneplik az anarchia felett.

Bordeaux, febr. 8. Gambetta a Girond departement által neki följajánlott jelöltséget visszautasította.

Berlin, febr. 8. A követtelt terület-átengedés magában foglalja az egész Alsó-Rajna és a felső-rajnai departementot, a Meurthe departementnak egy harmadát, valamint a Doubs és Voges departementok egyes részeit. Varsaillesban a legjobb reményvel vannak a béke közeli megkötése iránt.

Berlin, febr. 9. (Hivatalos.) Treskow tábornok jelenti e hó 8-ról Boulogneból: A sziklákban épített kü-lönálló Haute-Berches és Basse-Berches erődök ma elfoglaltak; mely alkalommal, a jelenlegi enyhe időjárás folytán viz alatt levő s a sziklákba vágott futó-árkokat részben szét kelle rombolni.

Berlin, febr. 9. A nős honvédek febr. 21-én hazájukba bocsátatnak. Gambetta visszalépése a constitu-ante számára békés többséget biztosít.

e művelődés kivethetőségébe, az állati vágyak ellensúlyozását, a kitünő elmével való társalkodást, a munkát, az istentől ránbocsátott megpróbáltatásokat, a politikai életet, a hírlapokat, keresztény vallást és iskolákat. Különösen szép a mit a kitünő elmével való érintkezésről mond, mit főleg könyvek által érhetni el. „A legjobb könyvekben — ugymond — nagy emberek beszélnek velünk, átadják nekünk legbecsebb gondolataikat s lelkeiket a mieinkbe öntik. Hála legyen Istennek a könyvekért.“ (Tegyük hozzá: Különösen Channing műveit!) „Nem baj — mond tovább Channing — ha szegény vagyok, ha korom leg-gazdagbaj nem is térnek be homályos hajlékomba. De ha a szent írók betérnek és helyet foglalnak felelem alatt, ha Milton átlépi küszöbömöt, hogy nekem a paradicsomról zengjen; Shakspeare, hogy megoyissa előttem a képzelet világait és az emberi szív működését, és Franklin, hogy engem az ő gyakorlati bölcsességével gazdagítson, (Tegyük hozzá: a Channing, hogy önművelésre tanítson) én nem buslakodom az értelmi társaság hiánya miatt, és mivel emberré lehetek.“ Az olvasásra a legjobb, a lelki szükségletnek leginkább megfelelő könyveket ajánlja. „A jó könyvek helyét — ugymond — semmi sem tudja kipótolni. Azok kiválasztó és meggyújtó társak a magányban, betegségben, sorsapásokban. A két continens vagyona sem pótolná ki azt a jót, a mit ezek nyújtanak.“

Imé t. olvasó a három ívre terjedő értekezésnek rövid kivonata. Szébbet nem könnyen olvashatni az összes világirodalomban. Méltó volna a közös, nyilvános felolvasásra egyetemen, olvasó köröknek; méltó volna rá, hogy mint a biblia millió példányokban terjesztessék a magyar nép között is.

A spanyol republicanusok proclamatiója.

Úgy látszik, hogy a királyság mézeshelei kezdenek eltűnni Amadeo királyra nézve. A spanyol földre kiszállt Prim meggyilkolása üdvözölte, és most már a republicanusok is megkezdtek az agitációt; Castelar, Figueras és Puy Marzall a következő választási proclamatiót bocsátották ki a spanyol köztársasági párt nevében:

„Szövetséges republicanusok! A közelebbi választások épen oly fontosak, sőt fontosabbak, mint az 1869-diki választások voltak. — Egy idegen dynastia az alkotmányozó cortes 191 szavazata által behatva a spanyol trónt elfoglalta és a választásoknak kell eldönteni, hogy ez a nép akaratából történt-e.

Ha az ellenzéki pártok győznek, akkor az új király kénytelen lesz a cortes szavazatát a népszavazat által megsemmisítettnek tekinteni; családja hagyományaihoz és azon alapelvekhez híven, melyet minden modern nemzet a közhatalom megszentelésére elfogadott, le fog mondani és ha ezt nem teszi, akkor a nemzettel oly harcot kezd ki, melyben csak szegényt fog vallani. Valóban esztelenység lenne az ilyen jellemmel bíró választásoknál a szavazástól visszavonulni; minden ellenzéki párt elfogadja a küzdelmet és részvételünket meg nem tagadhatjuk.

Meggyőződésből republikanusoknak: nekünk kötelességünk ügyünk diadaláért minden téren küzdeni. — Ha a választásokra hívnak fel, mindnyájunknak oda kell sietni, főleg addig, míg elvink egyike, az általános szavazati jog érvényben van. Nem mindég lehetséges, nem is helyes fegyverre hivatkozni. Többé már nem elég a bátorság a győzelem biztosítására. A pártok gyakran győztek, nem csak akkor, midőn harcolni, de midőn várni voltak kénytelenek. Ne kételkedjétek, hogy a föderatív köztársaság órája útni fog: az újonnan született monarchia igen gyenge. Azon hagyománytól, mely kincsét és ékeségét képezte, és azon közérzettel megfosztatván, mely neki életet adott, ellenséges pártok és nem az egész spanyol nemzet teremtménye levén, a gyengeség és halál csiráit hordja magában.

Jövőben nem lebeghet az egymást közt versengő pártok közt sulygyen gyanánt; az előbbre hatolásra lévén kárthatva, az ellenséges viharok által üzelve, nemsokára tehellenségre süllyed alá. Öngyengeségének érzete és az önfentartás ösztöne — mint ez rendszeren történni szokott — erőszakos tettekre fogják azt ragadni és akkor Spanyolország fegyverre kel. Többen azon férfiak közül, kik azt teremték, bizalmatlanság, sőt gyűlölet érzetével tekintenek arra. E reményben siessünk mindnyájan a választási urnákhoz, bizonyítsuk be még egyszer, hogy erősek vagyunk, hogy erőnknek teljes érzetével bírnak.

Fogaras, 1871. febr. 2.

Ma délután 2 órakor tartotta meg az első temetkezési egyet zászolója felszentelése ünnepét.

Mielőtt az ünnepélyt leirná, szabadjon ez egyet alakulásának történetét és célját megismertetnem.

Fogaras város polgárai, hitfelekezeti különbség nélkül, 400-an csatlakozván egyet alakítottak, melynek czéja a 400 tag közül elhaladó bármelyik tag utódjának temetkezési költség czimen 50 ft. o. é. segélyt adni, melyet az egyet tagjai minden haláleset alkalmával 20 krral kötelesek pótolni.

Ezen polgári körből alakult egyet alapszabályai a nmlságu m. kir. belügyminiszerium jóváhagyását 1870. évi szept. 27-én 5450. szám alatt nyerték meg, és 1870. oct. 10-én ki is hirdették. Alig kezdé meg az egyet működését, már is 200 ft segélyt adott 4 elhalt tag utódjainak, és jelenleg már majd 100 új belépni óhajto tag van előjegyzve.

De lássuk az ünnepély lefolyását. Már 12 óra

után kezdtek az egyet tagjai választott elnökük házában összegyűlni. A szt-ferencziek temploma tornyáról d. u. 1 1/2 órakor harangszó jelzé az ünnepély kezdetét. Az egyet tagjai szép rendben, kibontott zászlóval vonultak az elnök házába a szt-ferencziek zárdája elébe; mindhárom vallásfelekezet harangjainak zugása között vitték a fehér zászlót a felirattal: „Első temetkezési egyet 1870.” — kísérte a két alakító: Gyárfás Ferencz és Muntyán János, — ezeket követte az egyet élén az elnök és a szeretett lelkipásztor Holló Kázmér, t. Pánczél Károly ev. ref. lelkész több csatlakozván.

A nagypiacra érve egyszerű de csinosan feldiszi-tett szöszék előtt állottak fel jobbra a zászlóval az alakítók, az egyet tagjai pedig kört formáltak a szöszék körül. A harangok elnémulása után itt t. Holló Kázmér tartá az alkalmi szónoklatot; felemlíté az egyet célját, érinté a lobogó színét és jelentőségét, s felfejté a lobogók mikénti származását, végre a zárszóban buzgó fohások közt kérte Isten áldását az egyetre s zászlójára.

Ezután tiszteltes Pánczél Károly mondott rövid de velős beszédet; előadta az egyet mikénti megalakulását; végül egy megható könyörgés után az egyet zászlóját az atya, a fiu és szentlélek nevében megszentelte.

Majd az egyet elnöke a nagyrémű két lelkipásztornak köszönetét fejezte ki az egyet nevében azon kegyeletért, melyben az egyet részt vettek; éltette egyszersmind a közszerepében álló lelkipásztorokat, mire az egyeti tagok harsány éljéne hangzott fel.

Az ünnepély emigy bevégződvén sorakozott rendben kíséré az egyet zászlóját az elnök házához vissza, hol még néhány alkalmi szónoklat tartatván, elnök üdvözlé az egyet tagjait, mire ezek haza-szétoszlottak.

Szász József,
egyl. jegyző.

Legujabb.

V a r s ó, febr. 8. Legközelebb több állandó katonai tábor fog felállítani.

B u k a r e s t, febr. 8. Itt attól félnek, hogy Oroszország a rumén sereg összpontosításokra egy hadidemonstrációval a határon fog felelni. Utazók nagy mozgalmakról beszélnek a Pruth mellett.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési föltételek 1871-re:

11 hónapra 1871.	febr.—dec.	9 ft. 20 kr. o. é.
Félévre	febr.—jul.	5 „ 50 „ „
5 hónapra	febr.—jun.	4 „ 60 „ „
Évnyegyedre	febr.—ápr.	3 „ — „ „
2 hónapra	febr.—már.	2 „ — „ „
Egy órá	február	1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldéseért a vidékre:

11 hónapra 1871.	febr.—dec.	1 ft. 40 kr. o. é.
Félévre	febr.—jul.	80 „ „
5 hónapra	febr.—jun.	70 „ „
Évnyegyedre	febr.—ápr.	40 „ „
2 hónapra	febr.—már.	30 „ „
Egy órá	február	20 „ „

A „Kol. Közl.” szerkesztősége.

— **Rajner Pál** úrról azt írja a „P. Napl.” hogy képviselői körökben az hírlik, hogy Rajner ur legutóbb megújította ugyan lemondását, de ő Felsőge nem fogadta el. Erre Rajner ur azt kérte, hogy legalább néhány hónapra az ügyek tényleges vezetésétől falura visszavonulhasson, mit ő Felsőge megengedett s a belügyminiszer ur ennek folytán utazott el Lontóra; az ügyeket pedig tényleg Tóth Vilmos államtitkár vezeti.

— **Uj cultus-miniszer** gyanánt dr. Pauler Ti-vadart emlegetik.

— **A pénzügyminiszerium** rendeletet bocsátott ki az alatta álló összes hatóságokhoz, hogy mindazon hivatalnokok és szolgák, kik a honvédkarolatokra be-

hivatnak, e kötelezettségöknek eleget tenni tartoznak, miben a hatóság nem akadályozhatja. Szükség esetében az ideiglenesen üresedésbe jött helyek díjnokkal pótlandók; az ezeknek fizetett költséget a miniszerium fogja hordozni.

— **A helybeli pályaudvaron** lévő áru-raktár az érkező áruk, nevezetesen a gabonaszállítmányok befogadására elégtelen lévén, az igazgatóság a helybeli kereskedelmi kamara ez ügyben tett felszólítása következtében készséggel rendelt meg egy 150 öles szín építését és mi örömmel regisztrálhatjuk, hogy a kérdéses szín a jövő héten teljesen készen lesz.

— **Értesülésünk szerint** a jótékony nőegylet második álarcos bálja f. hó 16-án tartatik. Két okból sietünk tisztelt olvasóink figyelmét erre felhívni, egyfelől mert több évi tapasztalatunk szerint a nőegylet báljai a legdíszesebb és legélvezetesebb álarcos bálók, mintegy emlékül a hajdani redouti kellemes álarcos bálóknak; másfelől azért, mert e bálók jövedelme nem felesleges, feltényezési kiállításra, díszítésekre, hanem az elkerülhetetlen költségek levonásával az egyet nemes czéjja előmozdítására fordítatik. Midőn tehát benne megjelenünk, a mellett, hogy magunknak élvezetet szerzünk, egyszersmind szenvedő embertársaink iránti szives kötelességünket teljesítjük. A jelen bált — miként halljuk — jelmezbe öltözött gyermek-csoporttalok és menetek is fogják díszesíteni.

→ **Kopitinszky** férfiniszabó, kinek üzlete egyidőben az első közé tartozott, hogy hitelezői zaklatásától meneküljön, a városból megszökött. Vagyonra felett csőd nyitattott.

→ **Egy új eredeti dráma** kerül ma színre. „Rákóczi György,” melynek szerzője Ürményi Lajos, színházunknál segédszínész. A darabot nem ösmerve, előlegesen mitse szólhatunk arról, azonban már magát a komoly törekvést méltányoljuk.

— **A budai várpalota** kiszélesítéséről írták volt a lapok, hogy az mindaddig elmarad, míg a Szt-György és diszter közt létező épületek lerontása folytán a két tér egyesítése fogatható vétehetik. A „P. Lloyd” alapos értesülés következtében alaptalannak mondja e hírt. A két tér egyesítésére nem gondolnak. A mi magát a várpalotát illeti, gr. Andrassy már régebben terjesztett elő egy tervet, melyet a király jóvá is hagyott, a kivétel csak ezért késik, mert e terv még nincs végleg megállapítva. A várpalota kapuját lerontják, s a palotát egész odáig kiépítik, hol most a fegyvertár áll. A szép fekvésen kívül történelmi emlék is szól e terv mellett, ugyanis e helyen állott a legnagyobb magyar király Corvinus Mátyás palotája.

— **A Nagy István féle beces könyv- és okmánytár,** mostani tulajdonosai: Liszt és Franke, lipcei antiquariusok el akarják adni s felhívják az érdekelteket, hogy 3 hó alatt forduljanak hozzájuk. Ha ez idő alatt nem találkoznak az egészeze vevő, részenként fogják árverezni. A könyvtár 40,000 kötetéről szóló lajstroma tavaly jelent meg, s akkor láttuk, mily nagybecsű művek, unicumok vannak benne, melyeket százszoros áron is vissza kellene szereznünk. Most a lipcei antiquariusok az eredeti okiratyűjtemény katalógusát tették közzé. A magyar és erdélyi történelemnek roppant anyaga hever benne feldolgozatlanul. Egész foliansok vannak ott, a Rákócziak idejére vonatkozó, melyek még többnyire ismeretlenek, s új adalékokat tartalmaznak. Nagy Lajos egy eredeti okirata 1351-ből, melyben II. András arany bulláját megerősíti, Hunyadi János jelentése a várnai csatáról 1444-ből, az 1527-ki békekötésre vonatkozó egy eredeti okmány, stb. stb. Az egész gyűjtemény valami 5000 külön darabot számlál, s ahoz még vagy 4000 régi nyomtatvány és kézirat járul. S e kincsek, kérdjük szabad-e, hogy ránk nézve elveszszenek. (Ell.)

— **A Szamosujvárt** alakuló kereskedelmi dalkör a város vigadótermében 1871-ik év febr. 20-án gyermekbállal egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez,

a tiszta jövedelem a városi házi szegények és dalkör pénztára közt egyenlően fog felosztani.

* **Egy koldus öröksége.** Egy ember halt meg Pancsován, ki Pest városának templomairól gazdagon emlékezett meg végrendeletében. Bécsi lapok szerint neve B... Dániel János volt, s koldus módra tengődött. Családjával régóta elleuséges lábán állt és sem nejeinek, kiül elválva élt, sem gyermekeinek nem hagyott semmit, hanem halála előtt a papnak átadott egy csomagot, hogy tartalmát ossza fel unokái között. A csomagban egy millió háromszáz ezer forint volt.

— **Olvasóink** kiváló figyelmébe ajánljuk az általánosan ismert **S. Steindecker et Comp.** hamburgi bankház mai lapunkban foglalt hirdetését.

— **Aláírási iv.** Azon hazafi egyének neve, kik a Kolozsvárt felállítandó honvéd-zenekar számára önkéntesen adakoztak: szolgabíró Rác Sámson mint gyűjtő alatt. Az adakozók nevei: 1. Koronka Antal 1 frt., 2. Létai Domokos 50 kr., 3. Költő Ferencz 50 kr., 4. Jeddy György 50 kr., 5. Bosla Ferencz 1 frt., 6. Zsakó István 1 frt., 7. Zsakó János 1 frt., 8. Simon József 1 frt., 9. Veres Jakab János 50 kr., 10. Demény Imre városbíró 1 frt., 11. Pál János 1 frt., 12. Vernes Istok 40 kr., 13. Pál György 40 kr., 14. Almási István 40 kr., 15. Latzi János 50 kr., 16. Király István Felső 2 frt., 17. Vernes Simon 1 frt., 18. ifj. Botár István 1 frt., 19. Demény Andor 40 kr., 20. Demény Dani 40 kr., 21. Gadátsi Antal járás örmester 1 frt., 22. Vajda József 40 kr., 23. Moricz Gecezi 90 kr., 24. Jakó Máté 30 kr., 25. Lengyel Bogdán 1 frt., 26. Moricz Miklós 1 frt., 27. Veress János 50 kr., 28. Veress Miklós 30 kr., 29. András Ferencz 1 frt., 30. Tóth István 40 kr., 31. Czupor Miklós 40 kr., 32. Botár Gergely 40 kr., 33. Botár János 40 kr., 34. Vizi Daniel 1 frt., 35. P. Vernes István 20 kr., 36. Tamás Albert 20 kr., 37. Tamás Simon 40 kr., 38. id. Botár Andor 20 kr., 39. Székely János 50 kr., 40. Vernes Istok 40 kr., 41. Toroczkbánya városa 10 frt., 42. Tobiás Mihály 40 kr., 43. Zsakó Mihály 40 kr., 44. Zsakó Istok 20 kr., 45. Vernes János Redák 50 kr., 46. Moricz János 50 kr., 47. Vernes Andor pörög 10 kr., 48. Vernes István f. utca 50 kr., 49. Rác István 50 kr., 50. Pál Andor 1 frt., 51. Both József 1 frt., 52. öreg Rác Ferencz 50 kr., 53. Almási József 20 kr., 54. Simon Miklós 10 kr., 55. Farkas János 30 kr., 56. Jakab György 50 kr., 57. Zsakó Gergely 10 kr., 58. Simandi András 50 kr., 59. Czupor Andor 50 kr., 60. Tamás Andor 50 kr., 61. Kelemen János 30 kr., 62. Borbély Péter 10 kr., 63. Balog György 40 kr., 64. Zsakó János 40 kr., 65. Jobbágy Sámuel 1 frt., 66. Nagy Lajosné 1 frt., 67. Székely Samu asztalos 20 kr., 68. Bors Albert 1 frt., 69. Nagy Dénes 1 frt., 70. Bedelő község 2 frt., 71. Toroczko-Szt.-György község 6 frt., 72. Bulya Vasilia 30 kr., 73. Abrudeau Todor 50., 74. Dregan Juon 50 kr., 75. Kirlia Szimion 50 kr., 76. Togye Maxim 30 kr., összesen: 60 frt. 20 kr. Rác Sámson által.

(**Neolog.**) Idősb Pálfi Dénes a maga, egyetlen fia Dénes, ennek neje báró Bánffy Józefa, gyermekeik: Mártha és Mária nevében vérző szívvel jelenti a szeretett szelid nő, gyöngéd édesanya, napa és nagyanya id. Pálfi Dénesné, született Hegyesi Zsuzsanna-nak, hosszas betegeskedés után, szélhűdésben, folyó hó 3-án d. e. 10 órakor, élte 60-ik, boldog házassága 44-ik évében történt gyászos kimúltát. Az idevült ismerői, a társadalom minden osztályából, mely fájdalommal fogadták ezen kitünő nő halála híret. Földi tetemei M.-Andrásfalváról, az ev. ref. anyaszentegyház szertartása szerint, rövid ima és gyászbeszéd után Tarcsalfalvára fognak folyó hó 5-én d. u. 3 órakor örök nyugalomra tetetni. Béke poraira! Magyar-Andrásfalván, 1871. január hó 4-én.

Nemzeti színház. Vasárnap febr. 12. „Rákóczi György Erdély fejedelme.” Dráma 5 felvonásban.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Hivatalos.

Sz. 544 2—3 (49)

88

Hirdetmény.

A gyergyó-oláh-topliczai fakészlet, mely többféle fenyügerenda, szálla, s deszkából, és tönkökből áll, az ottani m. k. fűrészmalom hivatalnál f. é. február hó 28-kán délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés után el fog adatni, és ez alkalommal nem csak több leltári czikket, hanem e fűrészmalmak, vojvogyásai erdő felügyelő lak, és a le-rakó, és tutaj-kikötő helyek használati bérletjoga is el fognak árvereztetni, vagy pedig hasznabérbe adatni.

Az árverés tárgyat képező faanyagok, leltári czikket, és kezelési épületek mennyisége, minősége, és értéke külön kimutatásban foglalva a gyergyó-topliczai hivatalnál szintugy mint a bányaigazgatóság iródrájában megtekinhető.

A szó- és írásbeli ajánlatot lehet mind az egyes, mind pedig az összes árverési tárgyra tenni, az árvereztetendő tárgyak értékének vagy az azokért ajánlandó összegnek 10% százaléká teszi a letétele, vagy a szabályszerű béléggel ellátott írásbeli ajánlatok mellé csatolandó bant-pénzt, mely vagy készpénzben vagy pedig

magyar vasúti földhitel intézeti, és földte-hermentesítési kötvényekben a tőzsdé ért-As épületek, és fekvőségek iránt külön hermentesítési kötvényekben a tőzsdé ért-As épületek, és fekvőségek iránt külön vésári, vagy bérleti szerződés fog meg-ke szerint számítva elfogadjatik, és az kötetni, és a vásárló, vagy hasznabérő árverés után azoknak, kik nem maradtak kötelese leend az ezen vásár, vagy bérlet-vevők, visszaadatik, a vevőktől pedig csak ből erdő minden névvel nevezhető költ-utján ajánlott, és hivatalosan elfogadott **A m. kir. bányaigazgatóságtól.** Kolozsvárt 1871 február 3-án.

Nem hivatalos.

Fogjunk kezét a szerencsével! 100,000 tallért

ad legkedvezőbb esetben legfőbb nyereményül a legujabb nagy Pénzki-sorsolás, melyet a magas kormány helybenhagyott, garantizozott.

Az új terv oly előnyösen van berendezve, hogy a következő 5 kisorsolásnál, néhány hónap alatt **21,000 nyeremény** húzatik ki, ezek közt főnyeremények eshetők **100,000 60,000, 40,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 6,000, 5,000, 2,000,** száznégyszer **1,000,** százötvenkilencszer **400,** kétszáz 78-szor **200,** 13850-szer **47,** stb. tallérral.

A közelebbi második nyereményhúzása e nagy, az állam által garantizozott Pénzsor-solásnak hivatalosan megállított s megőrtének: **már 1871 február 20- és 21-én,** erre 1/4 eredeti Loos ára csak 3 frt., 1/2 Loos 6 frt egy egész 12 frt., az össz:eg osztrák bankjegyekben küldetven be.

A megbízások legpontosabban teljesítetnek, mindenki kézhez kapja az államezimerrel bélyegezett eredeti sorsjegyet. A szükségelt hivatalos tervek ingyen mellékeltetnek s a résztve-vőknek minden húzásról felkérés nélkül is megküldetnek a kisorsolási listák.

A nyeremények állami kezesség mellett pontosan kifizetettnek s vagy innen directe küldetnek meg, vagy kívánatra, összekötéseinknél fogva Ausztria minden nagyobb váro-sában utalványoztatnak.

Minket mindig felkeres a szerencse, közelebből ismét több nevezetes nyeremény közt **3 húzásnál, háromszor** találtak a nálunk eladott Loosok **3 legfőbb nyereményt,** a hivatalos bizonyítványok szerint, s mindig mi fizettük ki azokat.

Ily **solid alapu** vállalatnál mindenütt számítani lehet élénk részvételre, ezért sziveskedje-nek a **közeli húzásra** megrendeléseiket **mielőbb** directe intézni.

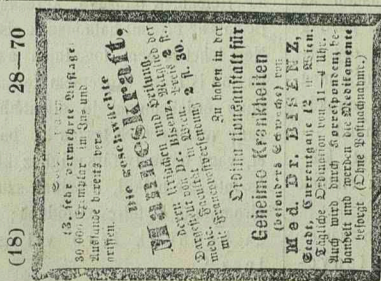
S. STEINDECKER et COMP.

Bank- és szállítóüzletéhez Hamburgba.

Vesz és elad mindenféle államkötvényeket. Vasúti actiákat és kölcsönsorsjegyeket. P. S. Kösönjük az irántunk eddig nyilvánult bizalmat s midőn az új kisorsolás kezdetén részvételre szólítjuk a t. közönséget, jövőre is igekezni fogunk mindig pontos és realis szol-galataink által nyerni meg t. megbízóink teljes megelégedését.

(34) 4—4

Fennebbiek.

1—6 (50)
Legolcsóbb árban ajánlok.
Pesti gőzmalom lisztet.
Amerikai rizst.
Kelet-indiai rizst.
Olasz rizst.
Külfölele nemű kávét.
Borsot, fahéjt.
Legfinomabb asztali olajat.
Legfinomabb gép- faoleajt.
Angol szódát.

Czukorbarfőzöttket.
Rumot és liqueureket.
S különféle itt elő nem sorolt gyarmat-tárgyakat, a legpontosabb és legjobb szol-galát biztosítása mellett.

Prager Lipót,
Pest, vaczi-út 8. sz. a.

(10) 21—50
A fogak föntartása és tisztá-tására legjobb az ANATHERIN-SZÁJVIZ,
ára 40 kr., mely jóságá miatt 15 évi szabadalommal volt kitétetve.
Bécsben Spitzmüller Károly gyógy-szertartában „zum rothen Krebs” am ho-hen Markt.
Kolozsvárt: Csapó Sán-dor úrnál.